

ŽIVOT VÍRY

Proměna
společnosti
evangeliem

Dan Drápal:
Jak můžeme
měnit svět?
/ 4

Z. Šikula:
„Co na nás
děti vidí?“
/ 8

Nová vláda
a rodinná
politika
/ 20

Manželství:
konflikty
a láska

Co najdete v tomto čísle

ÚVODNÍK

- 4** Mezi Matkou Terezou a Pol Potem
Dan Drápal

DALEKOHLED

- 6** Severní Koreu vystřídal Afghánistán
Lucie Vlasáková
- 7** Když křesťané milují muslimy
Jitka Evanová

ROZHOVOR

- 8** I malé potížitelky může Bůh povolat k velkým věcem
Zbyšek Šikula

TÉMA:

KONFLIKTY V MANŽELSTVÍ

- 12** Co se spory, které se nedaří překonat?
Jakub a Dagmar Güttnerovi

- 14** Omluvy funkční a nefunkční
Dalimil Staněk

- 17** Manželé a služba: pojítka, nebo hradba?
Pavel Raus

MŮJ PŘÍBĚH

- 19** Manželka s mentalitou vězně
Jana

KŘESŤAN A SPOLEČNOST

- 20** Co čekat od nové vlády
Jan Gregor

BÝT MLADÝ

- 21** Myslela jsem, že krátká diéta to spraví
Sára Smetanová

Z HISTORIE

- 22** Ježíš byl jeho osud
Wilhelm Busch, Jaroslav Pleva
- 24** J. A. Komenský v poryvech své doby i nadčasový
Tomáš Dittrich

RECENZE

- 26** Boží kniha od Pastoral Brothers
Vít Hlásek

PŘIPRAVUJEME

- **Nejsme neznámí vojín**
 - úvodník Kateřiny Lachmanové
- **Vzkříšení jako jízda nad propastí**
 - David Novák o (ne)jistotě víry
- **Je Ježíš opravdu jediná cesta k Bohu?**
 - Čím se křesťanství liší od jiných náboženství?

7 Největší obrat muslimů ke Kristu v historii?
Během ramadánu se modlí i křesťané

8 „Vztahu dá dítě vždycky přednost před mobilem“
říká ředitel Dětské misie Zbyšek Šikula

14 Jak se správně omluvit
téma: Konflikty v manželství

19 Rozhodla jsem se, že se nerozvedu
příběh čtenářky

21 Moje tělo zoufale volalo po jídle...
zkušenost s poruchami příjmu potravy

22 Sprostý vtíp vedl k pokání
zákopová zkušenost Wilhelma Busche

ŽIVOT VÍRY

PROMĚNA
SPOLEČNOSTI
EVANGELIEM

ROČNÍK 33 / BŘEZEN 2022

CENA 49 Kč / 1,90 €

Život víry je měsíčník vydávaný Křesťanskou misijní společností (KMS), která sdružuje různá křesťanská společenství, organizace a jednotlivce. KMS slouží k vzájemnému dorozumění křesťanských pracovníků, kteří usilují o misií a o jednotu křesťanů ve světle Písma. Chce napomáhat k duchovnímu růstu a vzdělávání křesťanů a místních sborů. KMS chce sloužit Božímu lidu. Snaží se o prohloubení vztahů mezi křesťany a usiluje o probuzení.

PŘEDPLATNÉ A DISTRIBUCE

Časopis objednávejte pomocí formuláře na webu www.zivotviry.cz nebo na e-mailové adrese predplatne@zivotviry.cz, popř. na tel. čísle 284 841 922.

Předplatné lze zahájit kterýmkoli měsícem roku. Jednotlivá čísla lze zakoupit také v **audioverzi** a jako **PDF** (viz www.zivotviry.cz).

Předplatné, distribuce a reklamace **na Slovensku**:

Knihkupectvo Jonatán, Legionárska 2, 811 07 Bratislava, tel. 02/555 63 040, e-mail: jonatan@vbh.sk, web: www.jonatan.vbh.sk

Distribuce **pro zrakově postižené** elektronicky: Diakonie ČCE, tel.: 222 316 306, szp@scps.diakonie.cz

Šéfredaktor: Mgr. Tomáš Coufal

Redakce: Mgr. Kateřina Coufalová, Ing. arch. Tomáš Dittrich, Bc. Lucie Vlasáková, DiS.

Redakční rada: Ing. arch. Tomáš Dittrich, Ing. Lubomír Ondráček, Mgr. Jiří Unger, Ing. arch. Kateřina Hodecová

Sazba: Ondřej Pumr

Korektury: Mgr. Kateřina Coufalová, Bc. Lucie Vlasáková, DiS., Zdenka Brázdilová, MgA. Anna Tichá

Výtvarná spolupráce: Pavel Bosman

Tisk: Grafotechna Plus, s. r. o.

Redakce a administrace

KMS – Život víry, Primátorská 41, 180 00 Praha 8
tel.: 284 841 922, e-mail: redakce@zivotviry.cz,
web: www.zivotviry.cz

Vydavatel: KMS, IČ 539 147, MK ČR E 6094, ISSN 1210-43-45

Uzávěrka **rádkové i plošné inzerce** je druhého dne předchozího měsíce. Později zadané inzeráty zařadíme dle možnosti, s 50% příplatkem.

Podmínky inzerce: <http://zivotviry.cz/inzerce>

Za obsah podepsaných článků odpovídají autoři. Redakce si vyhrazuje právo zaslané příspěvky krátit. Snažíme se publikovat původní texty. Pokud články, které nám posíláte, chcete zveřejnit i jinde, prosíme, abyste nás o tom informovali.

Přetiskování článků či jejich delších částí bez písemného svolení redakce se zapovídá, přetiskování kratších částí (do jednoho odstavce) možno pouze s uvedením přesné citace (včetně ročníku, názvu článku a strany). Jednotlivé články možno šířit prostřednictvím xerokopii, pouze zdarma.

Číslo vychází koncem předchozího měsíce a je distribuováno během první poloviny měsíce.

Vydávání podpořili

QUANTUM | RENOMIA NETWORK

Milý čtenáři,

nedávno mě zaujal film *The Windermere Children* (Děti od jezera Windermere) natočený podle skutečných událostí: Třem stovkám židovských sirotků, kteří přežili nacistické koncentrační tábory, britská vláda po skončení druhé světové války nabídla dočasný pobyt v místním tábořišti, aby jim pomohla adaptovat se na běžný život.

Začátky nebyly snadné. Největším problémem nebylo, že šlo většinou o mládež z Polska, která neuměla anglicky. Horší komplikací bylo, že děti nerozuměly tomu, jak funguje život na svobodě a jaká má pravidla. Některé z nich nepoznaly nic jiného než hrůzy koncentráků, a tím bylo jejich vnímání a chování zásadně ovlivňováno. Lidem, kteří se o ně starali, zpočátku nedůvěřovali – dokonce natolik, že někdo po příjezdu odmítal vystoupit z autobusu. Přijímací zdravotní prohlídka v nich probouzela hrozné vzpomínky na Mengeleho selekce v Osvětimi. A když měly jít do sprchy, musely překonat obavy, že místo vody zasycí plyn.

Tyto děti se lekaly v situacích, kdy by to nikdo nečekal – třeba při štěkotu buldočka, kterého šla nedaleko jejich ubytovny vyvenčit místní dáma. Navíc se chovaly nepředvídatelně, ba odsouzeníhodně: Při fotbalu drsně faulovaly, jen aby daly gól. Kradly – chleba z jídelny, bicykly klukům z městečka... Ne snad proto, že by byly zlé. Jen je dosavadní život naučil hlavně jednu poučku: Zásadní je přežít. Přežije silnější.

Pro místní obyvatele by bylo nejjednodušší přestat jejich pobyt sponzorovat a poslat je pryč. Někteří pro jejich traumata neměli pochopení („Všichni jsme zažili válku; ani my jsme to neměli lehké!“). Ale ti, kterým na osudu židovských dorostenců záleželo, věděli, že jedinou cestou k uzdravení je láska, trpělivost a snaha porozumět tomu, co často ani sami jejich svěřenci neuměli pojmenovat. Pokrok viděli ti, kdo se nenechali rozdílným vnímáním světa odradit a i přes počáteční neporozumění usilovali o to, aby vzájemnou vzdálenost překonali.

Na podobně zoufalé komunikační mínění opakovaně narážím na sociálních sítích. Lidé tam mluví zdánlivě o tomtéž – a přesto každý vidí a slyší něco jiného. Nečekaně tvrdě se s tím nedávno setkal např. Marian Jurečka poté, co byl v rozhovoru pro server *Aktuálně.cz* dotázán, zda by se zákaz tělesných trestů dětí neměl stát součástí trestního zákoníku. Ministr při vědomí, že našlapuje na horké půdě, zjevně volil slova co nejopatrněji: „Jako táta pěti dětí si myslím, že dát do zákona ustanovení, které říká, že rodič ve výjimečné situaci nemůže v rámci výchovy vůbec dát pohlavek nebo takzvaně lepnout jednu na zadek, není správné. Je zásadní umět odlišovat, co je násilí nepřiměřené a dlouhodobé, a co je akt, který rodič použije třeba jen několikrát za život k vymezení mantinelů.“

Jurečka se snažil vyjádřit maximálně korektně (viz mnou zvýrazněná slova). Očividně chtěl, aby jeho slova nebyla špatně pochopena – a přesto bylo jeho úsilí marné. Záhy se vyrojila záplava komentářů o tom, že Jurečka obhájuje mlácení potomků. („Táta mě fackoval, tak já budu děti taky fackovat, amen,“ vložil mu do úst Martin Fendrych. „Bít bezbranné děti prostě není normální,“ napsala Apolena Rychlíková.) Tři desítky expertů na výchovu sepsaly petici, podle níž je „skandální“

že ministr „schvaluje, povzbuzuje a podporuje násilí vůči dětem“, a pořádně kousavou karikaturu si neodpustilo ani farářské duo Pastoral Brothers. O množství hejtů v diskusích nemluvě.

Přestože zazněla slova o výjimečně používaném a umírněném výchovném prostředí („lepavec na zadek“) v rámci láskyplného rodičovského vztahu, v uších některých posluchačů řinčí poplach: „Týrání dětí, patriarchální zvrle, krutá agrese na bezbranných!“

Vymazat křiklouny?

Na podobně radikální (ať nepíšu mimózní) reakce narážím i u příspěvků na křesťanských stránkách, kam si občas někdo chodí vylít svou frustraci z církve, což je podle něj zločinecká organizace, která lidem vymývá mozky, šíří tmářství, bohatne na chudých a kryje sexuální zneužívání dětí. A našla by se spousta dalších příkladů – v polemikách o interrupcích, o stejnopohlavních svazcích, o covidu, o vztahu k Rusku...

Znáš to taky? Jak na takové situace reaguješ? Vytáhneš argumenty většího kalibru a s pocitem morální převahy nasypeš do pomýlených ideových protivníků pořádnou dávku? Nebo jim dáš najevo, jak jsou trapní? Co tím získáš? Přemýšlíš i nad tím, jestli je tím přiblížíš ke Kristu?

Obvykle se do podobných konverzací nepojují, ale trápí mě, ba rozčilují. Mohl bych ty, kdo píšou nenávisné (či jinak nepochopitelné) příspěvky, zablokovat, abych je příště neviděl, vyhodit je ze skupiny, popř. odstranit ze svých přátel, pokud mezi ně patří. Bylo by to nejrychlejší řešení. Raději ale přemýšlím nad tím, jak tahle propast nedorozumění vznikla. Podobně jako děti od jezera Windermere (kterým při slově „sprcha“ v hlavě automaticky naskočilo „plyn“) jsou totiž i tito lidé často ovlivněni negativními zkušenostmi: Třeba nepřiměřeným trestáním od rodičů (což popisuje i zmíněný Martin Fendrych) nebo nelaskavým, nekřesťanským jednáním ze strany věřících. Když slyší „církev“, naskakuje jim „tvrdí lidé, pokrytci“. A protože jsem křesťan, logicky v jejich očích i já nesu stejnou nálepku jako ti, kdo jim možná ublížili. Tedy jaksi zástupně mám na tomhle bábelu taky svůj díl viny.

Co s tím? Když křiklouny vymažu ze svého světa, uleví se mi, ale jejich problém to nevyřeší. Záplavou argumentů ani zesměšňováním jim taky nepomůžu. Pouze trpělivým nasloucháním můžu získat právo, aby i mně bylo dopřáno sluchu. Zranění, která si tito lidé nesou, může uzdravit jen láska. Nemyslím si ovšem, že k takovým rozhovorům je povolán každý z nás. Navíc je k nim obvykle potřeba osobní vztah, ne anonymní prostředí internetu. Můžu ale být pomalejší v odsuzování těch, kterým nerozumím, a „rychlejší v naslouchání“, jak píše apoštol Jakub. Vždyť „lidským hněvem se Boží spravedlnost nevypůsobí“ (Jk 1,19). A přímělnou, žehnajícím modlitbou taky nemůžu udělat chybu.

Tomáš Coufal

Tomáš Coufal

Mezi Matkou Terezou a Pol Potem

Jak změnit svět k lepšímu

DAN DRÁPAL

V řadě zemí západní civilizace, zejména ve Spojených státech, ale i v Británii, Španělsku nebo Mexiku, přišli v posledních dvou letech ke slovu bořitelé soch. Poroučely se sochy dříve vážených a slavných osobností, zejména pokud tito lidé vlastnili otroky. V takovém případě to prý byli rasisti a otrokáři.

Boření je relativně snadné; objevily se ale otázky, čím zbořené sochy nahradit – pokud vůbec. V Kalifornii padl návrh, aby v tomto státě, který je považován ve Spojených státech za jeden z „nejprogresivnějších“, byla přejmenována třetina škol. Nicméně proti tomuto návrhu se vzedmula vlna rodičovských protestů, a tak nakonec návrh spadl pod stůl. Chce se mi ironicky poznamenat: Kdo toho chce moc, nakonec nemusí dostat nic.

Toto pozdvižení kolem jmen a soch přinejmenším trochu souvisí se sociálními sítěmi. Všichni se nějak vyvíjíme a také měníme své ná-

kde je teď metronom. Vydržela pouhých sedm let. Její autor, který dostal rozkazem, aby ji navrhl (moc se mu do toho nechtělo), spáchal sebevraždu. Jenže Stalin byl skutečně jedním z nejkrvavějších krutovládců, kteří kdy chodili po tomto světě – srovnatelný s Čingischánem a Hitlerem.

Svět není černobílý

Všichni se pohybujeme někde mezi Matkou Terezou (nebo, chcete-li, Přemyslem Pitte-rem) a Pol Potem. A asi jsme nejvíc nakupeni kolem středu této pomyslné úsečky. To znamená, že jsme složité bytosti, je v nás něco dobrého a něco špatného. Prostě nejsme jednoznační. Věřím tomu, že pokud přijmeme Pána Ježíše Krista a kráčíme cestou posvěcení, tak se měníme k lepšímu, ale i u úctyhodných osobností můžete najít něco nedokonalého. A když se setkáváme mezi sebou, můžeme si od těch druhých vzít to dobré nebo to špatné. Silně ale varuji před absolutními soudy: Před těmi neobstojí nikdo. A těm, kdo rádi sou-

k povznesení celému světu. Těch, kteří se chystají bourat jejich sochy, bych se rád zeptal, co kladného udělali oni, čím změnili svět k lepšímu.

Souhlasím s tím, že otroctví bylo hrozně. Nicméně myšlenka na jeho zrušení se zrodila v západní civilizaci. A v žádné jiné. Nebýt západní civilizace, bylo by otroctví dodnes realitou celého světa bez výjimky. Ostatně jsou místa, kde je otroctví realitou i dnes. A právě tato místa jsou západní civilizací dotčena nejméně.

Vpřed, ale jakou cestou?

Jsem hluboce přesvědčen o tom, že „ideologicky“ nejvíc přispěl ke zrušení otroctví apoštol Pavel, když v listu Galatským napsal: „Již není žid ani Řek, již není otrok ani svobodný, již není muž ani žena, neboť vy všichni jste jedno v Kristu Ježíši“ (3,28). A byla to období náboženského probuzení, kdy se tato rovnost před Bohem ukázala nejvíce. Lidské životy i život celé společnosti se ovšem proměňovaly nikoli na základě nároku, ale na základě milosti, která nám byla dána a bez níž bychom nemohli obstát.

Bible přicházela do světa s ještě jedním mravním „vynálezem“. Již v Mojžíšově zákoně bylo stanoveno, že děti nemají být trestány za hříchy svých rodičů (5M 24,16). Tento přístup se postupně zevšeobecňoval, až z něj vyrostlo obecné odmítnutí toho, čemu se říká „kolektivní vina“. Nyní je ve Spojených státech módou svádet všechno možné na „nadvládu bílého muže“. Jde to až tak daleko, že mladí bílí muži jsou znevýhodněni, pokud se hlásí na humanitní obory amerických univerzit. Tedy nejde o to, jak se snažíte nebo co umíte, ale jakou máte „identitu“. Člověka, který vyrůstal za komunismu, až mrazí. V 50. letech bylo vyloučeno, aby se na studia dostal synek „kulaka“. Jenže tehdy jsme tyto nespravedlnosti brali jako zvnějšku vnucené – americkým akademikům to nikdo nenutil.

Nicméně i k nám proniká snaha všechno tak nějak zglajchšaltovat. Prý je chyba, že máme ve vládě pouze tři ženy. Nostalgicky vzpomínám na krátké období devadesátek, kdy nešlo primárně o to, zda je někdo muž či žena, bílý nebo barevný, ale zda rozumí danému oboru. Jakmile se nějaká společnost principiálně vydá cestou kvót, kde se zastaví?

Ženy již ve 20. století dokázaly, že mohou vládnout stejně dobře jako muži. Stačí vzpomenout na Margaret Thatcherovou. Dokonce i v silně islámské zemi, jako je Pákistán, měli předsedkyně vlády Bénazír Bhuttovou. Otázka ovšem je, zda ženy tolik po vládě touží. Pokud ano, nechť jim nikdo neklade překážky. Ale stále je mezi námi dost žen, které chtějí mít děti. A navzdory novozélandské premiérce Jacindě Ardernové, která přišla na schůzi vlády se svou sedmidenní(!) dcerou, si myslím, že mít (a správně vychovat) děti vyžaduje spoustu času a energie, což možnosti žen na několik let limituje. Jedním z problémů západní civilizace ale je i to, že toho chce příliš. A jak již bylo řečeno, když toho někdo chce příliš, nakonec může přijít i o to, co má.

Jako křesťané ovšem můžeme být ostrůvky pozitivní deviace.

Mgr. Dan Drápal je emeritní senior KS, spisovatel, publicista. Je pastorem KS Zlaté Hory.

Odstaňování sochy sedmého viceprezidenta USA Johna C. Calhouna v Charlestonu v Jižní Karolíně (24. 6. 2020)

foto: ProfReader, Wikimedia Commons (CC-BY-SA 4.0)

zory i projevy. Byl jsem v Kalifornii na podzim 1968 a účastnil jsem se nepokojů v Berkeley; tehdy bych asi byl ještě „progresivnější“ než současní Kaliforniáné. Jenže kdybych vám to neprozradil, tak byste se to nedozvěděli, protože tehdy neexistoval ani Facebook, ani Twitter. Teď na vás mohou vytáhnout něco hloupého, co jste „tvítlí“ před deseti dvanácti lety, a můžete mít po kariéře. Řada amerických akademiků by mohla vyprávět.

Sochy se často poroučejí k zemi s velkou slávou, za radostných výkřiků „progresivistů“, kteří se domnívají, že nyní bude na světě spravedlivěji. Říkám si, jak asi budou hodnoceni oni za nějakých padesát či sto let (pokud bude tento svět ještě trvat).

Osobně bych byl opatrný jak s bořením, tak se stavěním. Ne že bych boření vůbec nepřipouštěl. Jako malé dítě jsem viděl obrovskou Stalino-vo sochu (prý největší na světě) na Letné – tam,

Když na vás vytáhnou něco, co jste „tvítlí“ před deseti lety, můžete mít po kariéře.

dí, připomínám Ježíšovo slovo „*Jakým soudem soudíte, takovým budete sami souzeni*“ (Mt 7,2).

Mám například velmi rád Jane Austenovou. Je to skvělá spisovatelka a její knihy jsou oslavou skromnosti, věrnosti a citlivosti. Ano, je možné jí ledacos vytknout. Popisuje výhradně prostředí anglické nižší šlechty a služebné, kuchařky, zahradníci či kočí jsou v jejích knihách zmiňováni jen zcela okrajově. Máme před sebou volbu: Buď ji budeme odsuzovat za to, co nenapsala (třeba o těch služebných), nebo si budeme brát příklad z jejích kladných postav.

Podobně je tomu s americkými státníky. Dnes jsou George Washington a Thomas Jefferson odsuzováni jako otrokáři. Přitom právě oni vymysleli a prosadili politický systém, který pomohl